

A NYELV TÉRBEN ÉS IDŐBEN TÉTELEK

Megjegyzés: A tematikában szereplő bevezető órák (1–5. óra) anyagának számonkérése (ún. „beugró” kérdések) választható módon írásbeli vagy szóbeli kérdéssor alapján történik. Kérem, hogy akik az írásbelit választják, a meghirdetett kezdő vizsgaidőpontban jelenjenek meg, mert későbbi érkezéskor már csak szóbeli vizsgára van lehetőség.

1. A magyar nyelv eredete. A nyelvrokonság kritériumai, bizonyításának tudományos módszerei
2. A honfoglalás előtti magyarság életmódja és műveltsége a szavak tükrében. Az iráni és az ótörök jövevényszavaink mint a társadalom- és művelődéstörténet forrásai
3. A honalapítást követő kultúraváltás tükröződése a nyelvben. Amagyar szókincs szláv és latin eredetű rétege
4. Nyelv és nyelvjárás. A nyelvjárások osztályozása. Két ó- és középmagyar kori nyelvjárási jelenség (pl. *ő-zé s, í-zés, a-zás, diftongálás*) bemutatása
5. Nyelvföldrajz és népiségtörténet. Egy kiválasztott magyar népcsoport (székely / csángó / szlavóniai magyar) nyelvjárása és településtörténete közötti összefüggés ismertetése
6. A középmagyar kor történelmi, kulturális és nyelvtörténeti eseményei. A reformáció, könyvnyomtatás, bibliafordítások és nyelvtanok hatása a magyar nyelvre
7. Az irodalmi (írott) nyelvi norma kialakulásának folyamata a 16. századtól
8. A felvilágosodás és a reformkor nyelvi mozgalmai, különös tekintettel a nyelvújításra és a magyar nyelv státusának alakulására
9. A technikai változások és a globalizáció hatása az újabb magyar kor nyelvállapotára
10. A magyarság Trianon utáni széttagolódása és ennek nyelvi következményei

N. FODOR JÁNOS adj.